5 مؤلفه‌ای که هنگام ارزیابی موفقیت کتابخانه‌تان، باید در ذهن داشته باشید

مقدمه مترجم: کتابخانه‌های عمومی که باهدف فراهم کردن امکان سرگرمی و آموزش برای تمامی اقشار جامعه خدمات ارائه می‌کنند به‌عنوان یکی از کلیدی‌ترین مراکز فرهنگی و آموزشی در جوامع امروزی به شمار می‌روند. ارزیابی عملکرد کتابخانه‌ها و مراکز اطلاع‌رسانی به‌عنوان یکی از وجوه مهم مدیریت این دسته از مراکز شناخته می‌شود چراکه این کار هم برای مدیران و مسؤولین کتابخانه‌ها و هم برای دریافت‌کنندگان خدمات حائز اهمیت است.

۵ مؤلفه‌ای که هنگام ارزیابی موفقیت کتابخانه‌تان، باید در ذهن داشته باشید

هر کتابخانه‌ای باید شاخص‌های کلیدی برای ارزیابی عملکرد خود داشته باشد که به ارزیابی اثربخشی استراتژی آن کمک کند. بااین‌حال، کتابخانه‌ها می‌توانند در اثبات اهمیت خود برای سیاست‌گذاران و جامعه تلاش کنند.

بر اساس تحلیل روند تحولات کتابخانه‌ها در سال ۲۰۱۷، واضح است که تمرکز بر کتابخانه‌ها و چالش‌هایی که با آن روبرو هستند، همانند سال‌های گذشته باقی‌مانده است: امروزه نیاز مداوم به درگیر کردن تمام جامعه در فعالیت‌های کتابخانه و پاسخگویی به نیازهای متغیر و ضروری، باعث می شود که کتابداران امروزه با تغییرات فناوری همگام شوند.

پس کتابخانه‌ها چگونه می‌توانند موفقیت خود را در این عصر چالش‌برانگیز، زمانی که تمام هستی‌شان زیر سؤال می‌رود، ارزیابی کنند؟

1. مجموعه‌ها

کتابخانه نقش مهمی در اعتبار بخشیدن به مجموعه‌اش دارد، مخصوصاً زمانی که پدیده اخبار جعلی پررنگ‌تر می‌شود. «مجموعه کتابخانه‌ها از اصول بنیادینی هستند که کتابخانه‌ها را برای ساختن خدمات و جوامع موفق قادر می‌سازند».

(امی برانواند[۱] از انجمن کتابخانه‌های آمریکا) معتقد است که اگر کتابخانه‌ها تلاش کمتری برای ساخت مجموعه‌شان داشته باشند، مردم دلیل کمی برای مراجعه به کتابخانه خواهند داشت (جیم وینهیمر[۲]– یک طرفدار کتابخانه).

معیارهای کلاسیک که همه‌ساله اندازه مجموعه و تعداد منابع در گردش را نشان می‌دهد هنوز هم یک روش عالی برای نمایش تعداد منابع کتابخانه و نحوه استفاده مفید از آن‌ها برای کاربران است. تعداد بالای منابع در گردش به این معنی است که مجموعه کتابخانه‌ها برای مراجعه‌کنندگانشان مفید و قابل‌اعتماد هستند و ازاین‌رو برای رشدشان ضروری هستند.

2. خدمات و برنامه‌ها

برخی از خدمات و برنامه‌ها همانند برنامه‌های سوادآموزی، برنامه‌های ارتقای مهارت‌ها یا برنامه‌های مطالعاتی درحال‌توسعه هستند اما خدمات دیگری نیز وجود دارند که بر توسعه مهارت‌های تکنیکی، مهارت‌های یادگیری دیجیتال یا مشارکت مدنی تمرکز دارند؛ بنابراین کتابخانه زمانی که عملکرد خودش را ارزیابی می‌کند باید خدمات و برنامه‌های مؤثر را نیز بررسی کند.

معیارهایی همانند تعداد برنامه‌های برگزارشده و خدمات مورداستفاده، زمانی نشانه میزان ارزشمند بودن کتابخانه بودند. همان‌طور که مارتین تی. کیز[۳]از کتابخانه عمومی دی آل آر [۴] اشاره می‌کند: اکثر برنامه‌هایی که کتابخانه اجرا می‌کند، بیشتر در مورد نقشه کتابخانه و افرادی است که با عقاید مختلف به آن‌ها مراجعه می‌کنند، زیرا می‌دانند که این برنامه‌ها تأثیر دیرپایی دارند.

3. کاربران و جوامع

تمامی حقوق برای مجله کتابدار 2.0 محفوظ است. نقل مطالب مجله تنها با ذکر منبع و نام نویسنده مجاز است.

موفقیت تنها با معیارهای حجمی همانند جمع‌آوری کتاب‌های بیشتر خوانده‌شده و افرادی که به خاطر برنامه‌ای که دوستش دارند بیشتر به کتابخانه مراجعه می‌کنند، نشان داده نمی‌شود. ارزش واقعی کتابخانه را می‌توان زمانی مشاهده کرد که بازدیدکنندگان یک‌بار عضو کتابخانه می‌شوند و بارها از کتابخانه بازدید می‌کنند.

برای اندازه‌گیری تأثیر یک کتابخانه بر جامعه و درک چگونگی انطباق بهتر آن با نیازهای در حال تغییر افراد، کتابخانه‌ها نیاز دارند بدانند تلاش‌هایشان از دید مردم تا چه حد موفقیت‌آمیز است. همان‌طور که کتی دمپسی[۵] در یک مصاحبه اشاره می‌کند: به‌جای حدس زدن اینکه چه برنامه‌ها و کلاس‌هایی موردنیاز شهروندان است، آن‌ها را بررسی کنید و داده‌های واقعی را دریافت کنید. به‌این‌ترتیب از ایجاد برنامه‌ای که فقط برای سه نفر قابل‌اجراست، چشم‌پوشی کنید.

اگر از مردم به‌طور مستقیم در مورد بازخوردشان سؤال نمی‌کردیم پس چه روش مطلوب دیگری برای اندازه‌گیری موفقیت فعالیت کتابخانه وجود داشت؟ معیارهایی همانند رضایت کاربران، مشارکت کاربران، حمایت کاربران، توسعه کاربران، مشارکت جامعه و پروژه‌های تولیدی جامعه، یک شاخص عالی برای پیدا کردن مزایای دریافت‌کنندگان از یک برنامه یا فعالیتی است که در یک کتابخانه حضور پیدا می‌کنند.

علاوه بر این، اشتراک بازخورد مثبت دریافتی کتابخانه‌ها از پاسخ‌دهندگان با کل جامعه روش عالی دیگری برای نشان دادن تأثیرات عمیقی است که کتابخانه برای اعضای خود به ارمغان می‌آورد.

4. فناوری

فناوری یکی از مهم‌ترین چیزهایی است که کتابخانه ارائه می‌کند اما درعین‌حال پرهزینه‌ترین مورد برای صرف بودجه کتابخانه است. تنها با کمک فنّاوری است که کتابخانه‌ها امروزه قادر به جمع‌آوری داده‌های بهتر هستند که درنهایت به آن‌ها در تشخیص اینکه کدام خدمات محبوب‌تر هستند کمک می‌کند.

از طریق اندازه‌گیری حجم منابع آنلاین، گردش آنلاین، ترافیک وب‌سایت، تعامل کاربر یا کاربرد فنّاوری در بطن تسهیلات کتابخانه، کتابداران می‌توانند پاسخ‌های متفاوتی درباره تأثیر استفاده از فنّاوری در داخل کتابخانه پیدا کنند.

5. کارکنان

کارکنان قلب کتابخانه هستند و یکی از مهم‌ترین عوامل در بهبود عملکرد محسوب میشوند چراکه، مثلاً لیز مک گتیکان[۶] در مصاحبه‌مان با او می‌گوید: کارکنان کتابخانه چهره‌های مورد اعتماد دولت‌های محلی هستند و به میلیون‌ها نفر از مالیات‌دهندگان که کتابخانه را برای استفاده انتخاب می‌کنند خدمات ارائه می‌دهند. کارکنان ما جوامع خود را می‌شناسند و برای یادگیری، زندگی و مشارکت مشتاق هستند.

همچنین، با مشاهده مداوم و مدیریت جریان بازدیدکنندگان در کتابخانه، کارکنان کتابخانه به طیف وسیعی از بینش‌های مربوط به نیازها و مشکلات عمومی دسترسی می‌یابند. این دانش، بهترین منبع برای زمانی است که فکر می‌کنید چطور فعالیت‌های کتابخانه را بهبود ببخشید.

معیارهایی همانند تعداد کارکنان آموزش‌دیده، زمان تکمیل کار، تعداد برنامه‌های آموزشی موجود برای کارکنان و از همه مهم‌تر رضایت کارکنان می‌تواند به‌راحتی برای اندازه‌گیری انگیزه کارکنان، حرفه‌ای بودن و تعهد و تأثیر آن‌ها بر موفقیت کتابخانه مورداستفاده قرار بگیرد.

درنتیجه، ده‌ها اگرنه صدها روش برای ارزیابی خاص و واقعی درباره موفقیت کتابخانه‌ها وجود دارد؛ بنابراین زمانی که برای تجزیه‌وتحلیل عملکرد و ارزیابی اثربخشی برنامه‌ریزی می‌کنید، لازم است کتابخانه‌ها، ابتدا فعالیت‌های خود را به‌طورکلی تجزیه‌وتحلیل کنند و سپس عملکرد تک‌تک عناصر تشکیل‌دهنده یک کتابخانه را نیز موردسنجش قرار می‌دهند.

پانویس:
. Amy Brunvand[۱]
. Jim Weinheimer[۲]

تمامی حقوق برای مجله کتابدار 2.0 محفوظ است. نقل مطالب مجله تنها با ذکر منبع و نام نویسنده مجاز است.

. Marian T. Keyes[۳]
. dlr [۴]
. Kathy Dempsey[۵]
. Liz McGettigan[۶]

منبع:این نوشته ترجمه مطلبی با این عنوان است: ۵Elements To Keep In Mind When Measuring Your Library's Success

مترجم:مهناز کریم زاده

مشخصات استناددهی به این مقاله

نویسنده(ها):	مهناز کریم زاده
عنوان مقاله:	۵ مؤلفه‌ای که هنگام ارزیابی موفقیت کتابخانه‌تان، باید در ذهن داشته باشید
عنوان مجله:	کتابدار ۲.۰ –(عنوان لاتین: 2.0 i-Kit bd r)
دوره مجله(Vol):	۵
شماره مجله(Issue):	۵
سال(Year):	۱۳۹۸
شناسه دیجیتال(DOI):	
لینک کوتاه:	http://lib2mag.ir/10518

lib2mag.ir

تمامی حقوق برای مجله کتابدار 2.0 محفوظ است. نقل مطالب مجله تنها با ذکر منبع و نام نویسنده مجاز است.